

Projekt

z dnia 19 lutego 2026 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W LEŚNEJ**

z dnia 2026 r.

**w sprawie przyjęcia "Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej na lata 2026-2030".**

Na podstawie art. 6 ust.1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2024, poz. 1673), w związku z art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025r. poz. 1153 ze zmianami), Rada Miejska Leśnej uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się "Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026-2030", stanowiący załącznik nr 1 do uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Leśnej.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Leśnej.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB
DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ NA
LATA 2026-2030**

Opracował: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Leśnej

Wstęp

Jednym z nadrzędnych i długofalowych celów polityki prorodzinnej państwa jest tworzenie warunków do pełnego rozwoju i prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowania postaw i zachowań społecznych zagrażających bezpieczeństwu, w tym przemocą domową. Każdy intuicyjnie rozumie, czym jest przemoc w rodzinie. Istnieje ustawowa definicja tego zjawiska. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej charakteryzuje przedmiot swoich regulacji i odniesień. Nowelizacja ustawy antyprzemocowej zmienia ustawową terminologię. Dotychczasowe pojęcia - „przemoc w rodzinie” zastąpiono terminem „przemoc domowa”, „ofiara” to „osoba doznająca przemocy domowej”.

Ustawowej definicji doczekało się także pojęcie „osoby stosującej przemoc domową” wcześniej nazywaną „sprawcą”. Zmienił się (rozszerzył) również krąg osób objętych ochroną, niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania. Najważniejsza zmiana z punktu widzenia bezpieczeństwa małoletnich to uznanie małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej jako „osoby doznającej przemocy domowej”. Ponadto nowelizacja zmienia m.in. procedurę „Niebieskie Karty” i wprowadza programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową, a także programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową.

Zgodnie z nowelą, definicja przemocy domowej brzmi: " należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej. Nowelizacja wprowadza do powyższej definicji nowe elementy: żeby dane działanie lub zaniechanie było uznane za przemoc domową musi wykorzystywać przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną (także połączenie takich przewag) osoby stosującej przemoc nad osobą doznającą przemocy domowej.

W szczególności, przemocą domową będą działania lub zaniechania:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,

d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,

e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Nowelizacja Ustawy rozszerza katalog osób doznających przemocy domowej. Obejmować on teraz będzie:

- małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,
- rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,
- osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- małoletniego, wobec którego jest stosowana przemoc domowa lub który jest świadkiem przemocy domowej wobec innych osób,

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw.

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Tymczasem według danych statystycznych przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny. Znęcanie się nad rodziną jest najczęściej popełnianym przestępstwem w Polsce, zaraz po przestępstwach przeciwko mieniu i życiu.

Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę. Przemoc w rodzinie przybiera różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Przemoc w rodzinie rzadko jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny.

Rodzaje przemocy:

1. Przemoc fizyczna – jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia. W swej czynnej postaci przybiera działania bezpośrednie z użyciem siły, których rezultatem jest nieprzypadkowe zranienie, np. popychanie, obezwładnienie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, bicie otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami, duszenie, oblewanie wrzątkiem lub substancjami żrącymi, użycie broni. Forma bierna przemocy fizycznej przejawia się w zakazach mówienia, chodzenia, załatwiania potrzeb fizjologicznych lub zamknięciu osoby doznającej przemocy w areszcie domowym.
2. Przemoc seksualna – to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności. To zmuszenie osoby (ofiary) do aktywności seksualnej wbrew jej woli, bez pytania o jej zgodę, jak również w sytuacji, gdy obawia się odmówić sprawcy. Przymus polega na bezpośrednim użyciu siły fizycznej przez sprawcę, na groźbach użycia siły lub emocjonalnym szantażu.
3. Przemoc psychiczna – to działanie prowadzące do zniszczenia pozytywnego obrazu własnej osoby, wykorzystujące różnorodne mechanizmy psychologiczne, np. wyśmiewanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, narzucanie własnych poglądów, ciągła krytyka, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, stosowanie groźb, szantażowanie. Przemoc psychiczna może polegać również na niszczeniu przedmiotów mających wartość dla osoby poniżanej. Przemoc psychiczna nie pozostawia śladów widocznych „gołym okiem”, nie ma dla niej skali, aby można było ustalić rozmiar krzywdzenia psychicznego.

4. Przemoc ekonomiczna – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy. Przykładem takiej przemocy ekonomicznej będzie odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie ofierze podjęcie pracy, niezaspokojenie podstawowych potrzeb materialnych rodzinie, okradanie, zmuszanie do zaciągania kredytów bądź pożyczek wbrew woli np. współmałżonka.
5. Zaniedbanie – to ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych. To zjawisko społeczne odnosi się w szczególności do relacji dziecko – rodzic. Będzie to ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych dziecka oraz brak zapewnienia właściwej uwagi i troski rodzicielskiej m.in. w zakresie:
 - emocjonalnego kontaktu i więzi;
 - reagowania na trudności, które przeżywa dziecko;
 - okazywania wsparcia, troski, zainteresowania i opieki;
 - otwartości na potrzeby dziecka;
 - zapewnienie odpowiednich warunków materialnych, socjalnych;
 - właściwego ubioru, który będzie dostosowany do wieku i pory roku;
 - opieka medyczna i edukacja;
 - odpowiednie pokierowanie rozwojem;
6. Zaniedbanie nie wiąże się z użyciem siły, jednak może powodować poważne szkody psychiczne oraz uszczerbek na zdrowiu.

Cykle i fazy przemocy w rodzinie:

Zjawisko przemocy w rodzinie nie jest jednorazowe. Znacznie częściej jest procesem o długiej nawet kilkuletniej historii. Ma tendencję do powtarzania się według zauważalnej prawidłowości. Dla lepszego zrozumienia zjawiska przemocy domowej oraz trudności wynikających z podjęcia decyzji przez osoby doświadczające przemocy o przerwaniu tego faktu, istotne jest poznanie cyklu przemocy, w którym występują trzy niezależne fazy, zmienne pod względem swej intensywności i czasu trwania:

- **faza narastającego napięcia** – początkiem jest wzrost napięcia, narastają konflikty. Przyczyny nie zawsze pojawiają się w rodzinie, niekiedy drobne nieporozumienia powodują eskalację sytuacji konfliktowych. Pojawia się agresja. Ofiara stara się opanować sytuację – uspokaja sprawcę, spełnia wszystkie zachcianki, podejmuje działania, aby uszczęśliwić sprawcę, powstrzymać przed wyrządzeniem krzywdy. Osoby, które są krzywdzone mogą odczuwać takie dolegliwości fizyczne jak: bóle żołądka, bóle głowy, bezsenność, utrata apetytu, apatia, mogą stać się nerwowe i niespokojne,
- **faza ostrej przemocy** – tu następuje wybuch nagromadzonej agresji i wyładowanie jej. Skutki jakich ofiara doznaje to często podbite oko, połamane kości, obrażenia wewnętrzne, a nawet śmierć,
- **faza miodowego miesiąca** – czas skruchy i okazywania miłości. Sprawca dopiero teraz dostrzega, że swoim zachowaniem, agresją skrzywdził kogoś mu bliskiego. Podejmowane są próby przeproszania, załagodzenia sytuacji, staje się uczynny, kochający, sprawca usprawiedliwia swoje zachowanie często przekonując ofiarę, że był to jednorazowy incydent. Ofiara wierzy w te zapewnienia i zostaje. W tej fazie ofiara nie szuka pomocy. Niestety miodowy miesiąc szybko się kończy i często rozpoczyna się faza narastania napięcia. Przemoc jest przestępstwem, w zależności od tego, czy ma ona charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigana na podstawie przepisów Kodeksu Karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, zostanie zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną, art. 207 Kodeksu Karnego (Dz. U. z 2025 r. Nr 88, poz. 383 ze zm.).

Przemoc w rodzinie ma tragiczne konsekwencje, prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała ofiary, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki spostrzega ona samą siebie, sprawcę oraz innych ludzi. Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga niezwłocznego podjęcia działań zawartych w niniejszym Programie.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Leśna ma charakter długofalowy, działania Programu obejmują lata 2025

– 2029. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania Programu mogą ulec zmianom i udoskonaleniom.

W 2026 roku zostanie utworzone Centrum Usług Społecznych w Leśnej. Centra usług społecznych (CUS) to nowe jednostki organizacyjne gminy i nowa instytucja lokalnej polityki społecznej, która ma służyć rozwojowi i integracji usług społecznych organizowanych i świadczonych na poziomie lokalnym. Centra usług społecznych są także źródłem kompletnych informacji o usługach społecznych. Tworzony program usług społecznych może być skierowany do osób, rodzin, grup społecznych, grup mieszkańców o określonych potrzebach lub ogółu mieszkańców. Z usług CUS będą mogli korzystać zainteresowani mieszkańcy. Na podstawie sygnalizowanych przez nich potrzeb będą mogły powstawać indywidualne plany usług społecznych – spersonalizowane pakiety usług społecznych na okres od trzech do dwunastu miesięcy. Misją Centrum Usług Społecznych jest być bliżej ludzi, wspierać ich w integracji, aktywizacji a także odpowiadać na lokalne potrzeby.

I. ANALIZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA TERENIE GMINY LEŚNA

Na terenie Gminy Leśna działa Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Leśnej. W roku 2023r. odbyło się 10 posiedzeń Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego, 125 posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych, co daje średnio w miesiącu około 10 posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych. Czasami posiedzenia grup diagnostyczno-pomocowych odbywają się w miejscu zamieszkania osoby dotkniętej przemocą.

Pomocą objęto 28 rodzin. Udzielono 47 porad specjalistycznych, 10 psychologicznych i 3 w punkcie konsultacyjnym.

W roku 2024 odbyło się 8 posiedzeń Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego, 148 posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych, co daje średnio 13 posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych.

Pomocą objęto 30 rodzin. Udzielono 90 porad, 53 psychologicznych i inne 37 w tym Punkt Konsultacyjny.

W 2025 roku działalność zespołów charakteryzowała się wysoką intensywnością i systematycznością działań. Odbyło się 6 posiedzeń Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 125 posiedzeń grup roboczych, co przekłada się na średnio około 10 spotkań

miesięcznie. Wsparciem objęto 36 rodzin. Udzielono łącznie 79 porad specjalistycznych, w tym: 25 porad psychologicznych, 16 w punkcie konsultacyjnym, 17 porad prawnych oraz 21 porad z zakresu socjalno-terapeutycznego.

Poniższa tabela pokazuje skalę zjawiska przemocy w Gminie Leśna i ościennych gminach.

Miejscowość	Liczba Niebieskich Kart	Liczba osób objętych pomocą
Platerówka	2	4
Świeradów Zdrój	11	23
Gmina i Miasto Lubań	68	117
Leśna	28	107

Liczba osób objętych pomocą podczas prowadzenia procedury „Niebieskie Karty” jest różna, gdyż na przestrzeni prowadzenia procedury „Niebieskie Karty” zmienia się sytuacja osobista osób doznających i sprawujących przemoc. Osoby te się wyprowadzają/rozstają i pozostają jednoosobowe gospodarstwa domowe. Liczba dzieci w rodzinach w których występuje przemoc domowa jest także różna.

W Gminie Leśna założonych w roku 2023r. zostało 23 Niebieskie Karty (2 karty mniej niż w roku poprzednim), to znacznie więcej niż w gminach sąsiednich. Również liczba osób objętych pomocą w ramach procedury Niebieskiej Karty jest wyższa. Wśród mieszkańców Gminy Leśna występują poważne problemy społeczne dotyczące nie tylko przemocy ale także uzależnienia od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnienia od telefonu i komputera. Wszystkie te problemy generują ogromne koszty jakie trzeba przeznaczyć na profilaktykę i pomoc społeczną.

W roku 2024 zostało założonych 34 Niebieskie Karty (11 więcej niż w roku poprzednim). Także liczba osób objętych pomocą wzrosła.

Tendencja wzrostowa utrzymała się również w 2025 roku – założono 36 „Niebieskich Kart”, co potwierdza narastającą skalę problemu przemocy domowej na terenie Gminy Leśna oraz rosnące zapotrzebowanie na działania interwencyjne, pomocowe i profilaktyczne.

Instytucja zakładająca Niebieską Kartę	Liczba założonych Kart
Policja	18
Ośrodek Pomocy Społecznej	13
Oświata	4
Służba zdrowia	0
Komisja Rozwiązywania Problemów	1

Alkoholowych	
--------------	--

W ciągu roku zamknięto 19 Kart. Z pozostałymi rodzinami prowadzona jest praca w celu wyeliminowania zjawiska przemocy. Po zamknięciu procedury „Niebieskie Karty” prowadzony jest monitoring sytuacji rodziny przez okres dziewięciu miesięcy. W tym czasie pracownik socjalny oraz dzielnicowy obserwują czy przemoc w rodzinie nie wystąpiła ponownie. Co trzy miesiące podczas spotkań grup diagnostyczno-pomocowych omawiana jest aktualna sytuacja rodziny oraz jest sporządzany Protokół z posiedzenia grupy diagnostyczno-pomocowej dotyczący działań monitorujących po zakończeniu procedury Niebieskie Karty.

Struktura osób doznających przemocy przedstawia się następująco ogółem- 63 osoby

Osoba dotknięta przemocą	Liczba
kobiety	23
mężczyźni	4
małoletni	36
miasto	21
wieś	42

Struktura osób stosujących przemoc przedstawia się następująco ogółem – 38 osób

Osoba stosująca przemocą	Liczba
kobiety	11
mężczyźni	27
małoletni	0
miasto	11
wieś	27

Ofiarami przemocy były najczęściej kobiety i dzieci. Sprawcami byli mężczyźni, w większości przypadków uzależnieni od alkoholu. Wynika to z „Niebieskich Kart” w których jest napisane kto jest osobą stosującą przemoc oraz kto jest osobą doznającą przemocy.

Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie gminy w związku z występowaniem przemocy ukrytej, czyli toczącej się w rodzinie czy w szkole, ale nieujętej w statystykach z powodu braku wiedzy na temat jej występowania.

II. CELE PROGRAMU

Celem Programu jest:

1. Kompleksowa pomoc i wsparcie dla osób doznających przemocy.
2. Skuteczne procedury interwencyjne i działania skierowane do osób stosujących przemoc w rodzinie.
3. Efektywna współpraca służb na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy.

Cele ogólne będą realizowane przez:

- podnoszenie świadomości społecznej na temat problemu przemocy w rodzinie,
- realizacja działań środowiskowych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- rozwój poradnictwa dla osób dotkniętych i zagrożonych przemocą.

III. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Realizacja celów Programu zakłada:

1. Uwrażliwienie społeczności lokalnej na problem przemocy w rodzinie.
2. Promowanie modelu rodziny wolnego od przemocy.
3. Edukacje dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy w rodzinie.
4. Działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy.
5. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie.
6. Zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy.
7. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

IV. ZASOBY GMINY LEŚNA W ZAKRESIE REALIZACJI PROGRAMU:

1. Zasoby ludzkie – specjaliści z różnych dziedzin: pracownicy socjalni, asystent rodziny, psycholog, terapeuta, radca prawny
2. Zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie oraz instytucje i organizacje pełniące funkcje wspierającą:
 - Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Leśnej- w planach do przekształcenia w Centrum Usług Społecznych od marca 2026 r.
 - Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Domowej i Ochrony Osób

Doznających Przemocy Domowej,

- Sąd Rejonowy w Lubaniu,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Smolniku,
- Komisariat Policji w Leśnej,
- Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Leśnej,
- Grupa AA „Oaza” w Schronisku Brata Alberta w Leśnej,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Mediton”,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej ul. Sienkiewicza 52 (usługi świadczone przez Łużyckie Centrum Medyczne w Lubaniu),
- Schronisko „Przystań” dla Bezdomnych,
- Ludowo Uczniowski Klub Sportowy Kwisa Leśna,
- Miejsko- Gminny Klub Sportowy Włókniarz Leśna,
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Smolniku,
- Zespół Kuratorskiej Służby Kuratorskiej,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lubaniu,
- Ośrodek Kultury i Sportu w Leśnej
- „Centrum Społeczne- gmina Leśna dla klimatu” Projekt realizowany w latach 2019-2022 dzięki dotacji z programu Aktywni Obywatele -Fundusz Krajowy finansowany przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG,
- Centrum Społeczne utworzone i realizowane w latach 2019-2022 przez Stowarzyszenie Wolimierz w ramach projektu „Centrum Społeczne- gmina Leśna dla klimatu” dzięki dotacji z programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy, którego działalność kontynuuje Centrum Społeczne przy MGOPS w Leśnej,
- Centrum Społeczne przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Leśnej,
- Przedszkola z terenu Gminy (dwa publiczne: Miejsko-Gminne Przedszkole im. Kubusia Puchatka w Leśnej, Przedszkole gminne w Pobiednej i trzy niepubliczne: Leśne Elfiki, Tęczowa Dolina, Szyszkowa Polana),
- Dom dla Samotnych Matek Dziećmi Monar-Markot w Pobiednej,
- organizacje pozarządowe,

V. CZYNNIKI GWARANTUJĄCE WŁAŚCIWĄ REALIZACJĘ ZADAŃ:

1. Poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym.
2. Dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych.
3. Dobra współpraca służb i instytucji na terenie gminy oraz poza nią.
4. Otwartość i chęć współpracy specjalistów.
5. Silne więzi rodzinne.

6. Chęć zmiany i wyjścia z kryzysu.
7. Kampania informacyjno-edukacyjna.
8. Współpraca z GKRPA.
9. Możliwość spędzania czasu na zajęciach ,warsztatach, wizytach u specjalistów w utworzonym Centrum Usług Społecznych.

VI. ZAGROŻENIA W REALIZACJI ZADAŃ:

1. Stereotypy panujące w środowisku na temat przemocy w rodzinie.
2. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.
3. Brak współpracy rodziny w zakresie przezwyciężania kryzysów.
4. Problem uzależnienia od substancji psychoaktywnych w rodzinach.
5. Ubóstwo.
6. Brak lub zbyt mała współpraca interdyscyplinarna.
7. Brak motywacji ekonomicznej dla członków.

VII. REALIZACJA CELÓW PROGRAMU

SKUTECZNY SYSTEM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY

CEL 1 PROFILAKTYKA PRZEMOCY W RODZINIE	CEL 2 KOMPLEKSOWA POMOC I WSPARCIE DLA OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY W RODZINIE	CEL 3 SKUTECZNE PROCEDURY INTERWENCYJN E I DZIAŁANIA SKIEROWANE DO OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE	CEL 4 EFEKTYWNA WSPÓŁPRACA SŁUŻB NA RZECZ PRZECIWDZIAŁANI A PRZEMOCY W RODZINIE I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
---	--	---	---

Do każdego z powyższych celów strategicznych w ramach Programu przyporządkowano cele operacyjne oraz kierunki działań do celów operacyjnych, umożliwiające realizację założeń dokumentu.

CEL STRATEGICZNY 1 PROFILAKTYKA PRZEMOCY W RODZINIE
CELE OPERACYJNE
1. PODNOSZENIE ŚWIADOMOŚCI SPOŁECZNEJ NA TEMAT PROBLEMU PRZEMOCY W RODZINIE
2. REALIZACJA DZIAŁAŃ ŚRODOWISKOWYCH NA RZECZ PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
3. ROZWÓJ PORADNICTWA DLA OSÓB DOTKNIĘTYCH I ZAGROŻONYCH PRZEMOCĄ
KIERUNKI DZIAŁAŃ
● Informowanie i edukowanie na temat przyczyn, form i skutków przemocy poprzez realizację kampanii informacyjnych, rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (broszur, plakatów, ulotek itp.) informacja w prasie lokalnej oraz na stronie internetowej ● Realizacja działań informacyjno – edukacyjnych służących ochronie dzieci, osób starszych lub/i niepełnosprawnych przed przemocą w rodzinie ● Działania edukacyjne służące modelowaniu prawidłowych funkcji rodziny i wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców ● Oddziaływanie na świadków przemocy poprzez informowanie o konieczności i sposobach reagowania na przemoc w rodzinie ● Organizacja form spędzania czasu wolnego sprzyjających wzmacnianiu więzi rodzinnych ● Realizacja programów i zajęć profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży m. in. z zakresu radzenia sobie ze złością i agresją oraz konstruktywnego rozwiązywania konfliktów ● Promowanie zabaw, książek i programów wolnych od przemocy wśród dzieci i ich rodziców ● Diagnozowanie i rozwiązywanie konfliktów w rodzinie z zastosowaniem mediacji rodzinnych ● Stworzenie, rozpowszechnianie i aktualizacja kompleksowej bazy danych z informacjami nt instytucji/ organizacji świadczących pomoc rodzinom problemem przemocy ● Stworzenie, prowadzenie i bieżąca aktualizacja zakładki na stronie internetowej gminy dotycząca przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ
● Liczba dystrybuowanych poradników, ulotek, plakatów ● Liczba osób uczestniczących w spotkaniach informacyjnych ● Liczba artykułów prasowych

- Liczba spotkań informacyjno-edukacyjnych dla: dzieci, osób starszych lub/i niepełnosprawnych
- Liczba osób uczestniczących w spotkaniach: dzieci, osób starszych lub/i niepełnosprawnych
- Liczba działań edukacyjnych skierowanych do rodziców (np. spotkań, prelekcji)
- Liczba konsultacji psychologicznych, terapeutycznych i prawnych
- Liczba osób uczestniczących w konsultacjach psychologicznych, terapeutycznych i prawnych
- Liczba grup wsparcia
- Liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia
- Liczba informacji w mediach lokalnych
- Liczba wydarzeń informujących o roli świadka przemocy
- Liczba przeprowadzonych programów profilaktycznych
- Liczba uczestników w tych programach
- Liczba instytucji i organizacji, w których dostępna jest baza pomocowa

ODPOWIEDZIALNI ZA REALIZACJĘ DZIAŁAŃ

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Policja,
- Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Leśnej,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej,
- Sąd Rejonowy w Lubaniu,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Smolniku,
- Komisariat Policji w Leśnej,
- Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Leśnej,
- Grupa AA „Oaza” w Schronisku Brata Alberta w Leśnej,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Mediton”,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej ul. Sienkiewicza 52 (usługi świadczone przez Łużyckie Centrum Medyczne w Lubaniu),
- Schronisko „Przystań” dla Bezdomnych,
- Ludowo Uczniowski Klub Sportowy Kwisa Leśna,
- Miejsko- Gminny Klub Sportowy Włókniarz Leśna,
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Smolniku,
- Zespół Kuratorskiej Służby Kuratorskiej,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lubaniu, „Centrum Społeczne-gmina Leśna dla klimatu” Projekt realizowany w latach 2019-2022 dzięki dotacji z programu Aktywni Obywatele -Fundusz Krajowy finansowany przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG,

- Parafia Św. Jana Chrzciciela w Leśnej,
- Centrum Społeczne przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Leśnej,
- Przedszkola z terenu Gminy (dwa publiczne: Miejsko-Gminne Przedszkole im. Kubusia Puchatka w Leśnej, Przedszkole gminne w Pobiednej i trzy niepubliczne: Leśne Elfiki, Tęczowa Dolina, Szyszkowa Polana),
- Dom dla Samotnych Matek Dziełmi Monar-Markot w Pobiednej,
- Organizacje pozarządowe,

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Budżet samorządowy i centralny, inne programy, organizacje pozarządowe.

PARTNERZY

Organizacje pozarządowe, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, służba zdrowia, Sąd Rejonowy, Dom Samotnej Matki w Pobiednej, Ośrodek Kultury i Sportu w Leśnej, lokalne media, placówki leczenia uzależnień, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, instytucje kościelne.

OKRES REALIZACJI

2026-2030

CEL STRATEGICZNY 2

KOMPLEKSOWA POMOC I WSPARCIE DLA OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY W RODZINIE

KIERUNKI DZIAŁAŃ

- Utworzenie Centrum Usług Społecznych w którym będzie można skorzystać z katalogu usług kierowanych do mieszkańców gminy Leśna. Celem projektu jest zwiększenie dostępu do usług społecznych odpowiadających na potrzeby społeczności lokalnej poprzez utworzenie i prowadzenie Centrum Usług Społecznych. Usługi jakie będą realizowane w Cus-ie są odpowiedzią na potrzeby osób w każdym wieku.
Proponowane usługi świadczone przez Cus to m.in.:
 - zajęcia profilaktyczne z pielęgniarką,
 - mobilna pielęgniarka,
 - zajęcia grupowe rekreacyjne dla seniorów,
 - warsztaty ekologiczno-ogrodnicze,
 - poradnictwo logopedyczne,
 - zajęcia SI, zajęcia rewalidacyjne,
 - zajęcia z socjoterapeutą,
 - klub rodzica,
 - warsztaty kompetencji rodzicielskich,
 - cykliczne spotkania międzypokoleniowe-integracyjne,
 - grupowe warsztaty psychologiczne,
 - grupowe warsztaty interpersonalne,
 - warsztaty przedsiębiorczości z poradnictwem zawodowym,
 - grupowe warsztaty kompetencji społecznych,
 - grupowe warsztaty autoprezentacji i kreowania wizerunku,
 - grupowe warsztaty autoprezentacji i kreowania wizerunku,
 - grupowe warsztaty zarządzania czasem i budżetem domowym,
 - zajęcia rehabilitacyjne dla seniorów,
 - złota rączka dla seniorów,
 - taxi dla seniorów,
 - poradnictwo prawne,
 - poradnictwo psychologiczne,
 - poradnictwo dietetyczne,
 - zajęcia grupowe profilaktyczne z pielęgniarką
- Zwiększenie dostępności do poradnictwa prawnego, psychologicznego, socjalnego w Punkcie Konsultacyjnym
- Udzielenie wsparcia dzieciom i młodzieży z rodzin zagrożonych przemocą domową w ramach zajęć pozalekcyjnych
- Identyfikowanie problemu przemocy w rodzinie poprzez realizację procedury „Niebieskich Kart”
- Informowanie ofiar przemocy w rodzinie o instytucjach i organizacjach oferujących specjalistyczne wsparcie
- Udzielenie pomocy medycznej osobom doznającym przemocy w rodzinie oraz

wystawienie bezpłatnego zaświadczenia o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała w związku z użyciem przemocy w rodzinie

- Udzielanie pomocy prawnej, psychologicznej, pedagogicznej, socjalnej dla osób doznających przemocy oraz zagrożonych przemocą
- Zapewnienie bezpiecznego schronienia ofiarom przemocy w rodzinie w Ośrodku Interwencji Kryzysowej lub innych placówkach
- Udzielenie bezpiecznego schronienia dzieciom doznającym przemocy ze strony rodziców lub opiekunów prawnych
- Ograniczanie skutków przemocy w rodzinie poprzez np. prowadzenie grup wsparcia, grup samopomocowych dla ofiar przemocy w rodzinie

WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ

- Liczba udzielonych porad prawnych, pedagogicznych, psychologicznych
- Liczba dzieci objętych wsparciem
- Liczba Niebieskich Kart
- Liczba osób, którym udzielono informacji
- Liczba osób, którym udzielono pomocy: w tym dzieci ofiar/ świadków
- Liczba osób skierowanych do OIK
- Liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia
- Liczba spotkań
- Liczba grup wsparcia

ODPOWIEDZIALNI ZA REALIZACJĘ DZIAŁAŃ

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, placówki oświatowe, służba zdrowia, Sąd Rejonowy.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Budżet samorządowy i centralny, inne programy, organizacje pozarządowe.

PARTNERZY

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, instytucje kościelne, organizacje pozarządowe.

OKRES REALIZACJI

2026-2030

CEL STRATEGICZNY 3
SKUTECZNE PROCEDURY INTERWENCYJNE I DZIAŁANIA SKIEROWANE DO OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE
KIERUNKI DZIAŁAŃ
● Informowanie sprawców przemocy o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy w rodzinie oraz motywowanie osób stosujących przemoc do podjęcia działań na rzecz zatrzymania przemocy ● Izolowanie sprawców przemocy poprzez zastosowanie instrumentów prawnych w postaci nakazu opuszczenia lokalu, zakazu zbliżania się sprawcy do ofiary ● Kierowanie do programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie ● Prowadzenie działań terapeutycznych skierowanych do sprawców przemocy w tym nadużywających alkoholu
WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ
● Liczba Niebieskich Kart (część D) ● Liczba osób wobec których zastosowano nakazu opuszczenia lokalu Liczba osób wobec których zastosowano zakaz zbliżania się sprawcy do ofiary ● Liczba osób uczestniczących w programie korekcyjno – edukacyjnym ● Liczba osób uczestniczących w terapii
ODPOWIEDZIALNI ZA REALIZACJĘ DZIAŁAŃ
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, służba zdrowia, Policja, Sąd Rejonowy, Ośrodek Interwencji Kryzysowej
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
Budżet samorządowy i centralny, inne programy, organizacje pozarządowe.
PARTNERZY
Prokurator, organizacje pozarządowe i instytucje kościelne.
OKRES REALIZACJI
2026-2030

CEL STRATEGICZNY 4

EFEKTYWNA WSPÓLPRACA SŁUŻB NA RZECZ PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY

KIERUNKI DZIAŁAŃ

- Koordynowanie działań lokalnych instytucji i organizacji w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- Systematyczne diagnozowanie skali i charakteru problemu przemocy w rodzinie, potrzeb i zasobów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- Prowadzenie statystyk służących monitorowaniu problemu przemocy w rodzinie oraz podejmowanych działań
- Wymiana informacji nt. kompetencji, zadań, świadczonych form wsparcia pomiędzy poszczególnymi służbami odpowiedzialnymi za przeciwdziałanie przemocy w rodzinie
- Organizacja szkoleń i warsztatów dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych
- Udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach i seminariach organizowanych na szczeblu powiatowym, wojewódzkim lub ogólnokrajowym
- Wzmocnienie współpracy jednostek samorządowych z wymiarem sprawiedliwości i służbą zdrowia
- Zabezpieczenie środków na obsługę bieżącego funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego
- Organizowanie spotkania pracowników instytucji współpracujących w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie w zakresie wymiany doświadczeń, konsultacji
- Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz ofiar przemocy

WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ

- Liczba grup diagnostyczno-pomocowych
- Liczba przeprowadzonych diagnoz i analiz
- Liczba Niebieskich Kart
- Liczba spotkań Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Leśnej
- Liczba szkoleń i warsztatów
- Liczba osób uczestniczących w warsztatach /szkoleniach
- Liczba wspólnych inicjatyw
- Liczba instytucji uczestniczących w spotkaniach ,liczba osób uczestniczących w spotkaniach

ODPOWIEDZIALNI ZA REALIZACJĘ DZIAŁAŃ

Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Leśnej, Policja, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe, służba zdrowia, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Sąd Rejonowy.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Budżet samorządowy i centralny, inne programy, organizacje pozarządowe.

PARTNERZY

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, lokalne media, instytucje kościelne.

OKRES REALIZACJI

2026-2030

VIII. INFORMACJE ZEBRANE PO PRZEPROWADZENIU LOKALNEJ DIAGNOZY PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE LEŚNA W 2024 ROKU

W 2024 roku została przeprowadzona lokalna diagnoza problemów społecznych w gminie Leśna.

Diagnoza została przeprowadzona na terenie gminy Leśna w 2024 roku w okresie od października do listopada i objęła uczniów klas siódmych i ósmych, dorosłych mieszkańców gminy oraz indywidualnych wywiadów pogłębianych z 10 ekspertami z terenu gminy. Wg przeprowadzonej diagnozy ogólna sytuacja w gminie wskazuje na pilną potrzebę interwencji w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom oraz przestępczości. Bliskość granicy oraz ograniczona dostępność specjalistycznych placówek leczenia uzależnień dodatkowo pogłębiają problem. Należy również zwrócić uwagę na deficyty w zakresie edukacji na temat substancji psychoaktywnych oraz na potrzebę poprawy funkcjonowania instytucji wsparcia dla osób uzależnionych i ich rodzin. Podczas przeprowadzania diagnozy eksperci wskazują na niepokojący trend obniżania wieku inicjacji w używaniu substancji psychoaktywnych wśród młodzieży. Jak zauważono, pierwszym środkiem, po który młodzi ludzie sięgają, jest marihuana, a coraz częstsze staje się traktowanie jej jako elementu normalnego zachowania w grupie rówieśniczej. Zjawisko to wskazuje na rosnącą akceptację dla używania marihuany w społeczeństwie oraz na słabnące oddziaływanie działań prewencyjnych. Obniżający się wiek inicjacji i łatwość dostępu do marihuany wskazują na konieczność wzmocnienia działań profilaktycznych, skierowanych zarówno do młodzieży, jak i rodziców. Kluczowe wydaje się zwiększenie świadomości na temat konsekwencji zdrowotnych i społecznych wynikających z wczesnego kontaktu z substancjami psychoaktywnymi. Ponadto, istotnym krokiem byłoby wzmocnienie działań instytucji odpowiedzialnych za prewencję oraz rozwój lokalnych programów wspierających młodzież w wybieraniu konstruktywnych form spędzania czasu. Zjawisko to wymaga również bardziej intensywnego wsparcia w obszarze zdrowia psychicznego, ponieważ nadużywanie substancji odurzających jest bezpośrednio związane z rozwojem zaburzeń psychicznych. Wprowadzenie lokalnych punktów konsultacyjnych i terapii mogłoby przeciwdziałać eskalacji problemu oraz wspierać młodych ludzi już na wczesnym etapie uzależnienia.

Przeprowadzoną diagnozę w gminie Leśna w roku 2024 dotyczącą diagnozowania problemów społecznych obrazują tabelę z uzyskanymi odpowiedziami.

Tabela 1: Opinia mieszkańców gminy na temat negatywnych zachowań wobec innych osób (n=566)

Zachowania	widzę okoliczności usprawiedliwiające	nie widzę okoliczności usprawiedliwiających
popychanie, szarpanie	12%	88%
bicie	5%	95%
ograniczanie możliwości spotykania się z innymi osobami	22%	78%
zabieranie pieniędzy	15%	85%
wymuszenie w podpisaniu umów (banki, zmiany testamentów)	5%	95%
zabieranie przedmiotów	22%	78%
kontrolowanie finansów	24%	76%
zmuszanie do prac domowych lub innych	23%	77%
stosowanie wyzwisk, poniżanie	7%	93%
stosowanie gróźb	6%	94%
pozostawienie bez opieki, w samotności (osoby starszej, niepełnosprawnej lub małoletniej wymagającej stałej opieki)	4%	96%

Źródło: opracowanie własne

Tabela 2: Opinia mieszkańców gminy na temat negatywnych zachowań wobec innych osób (n=566)

Zachowania	bardzo często	często	rzadko	nigdy
popychanie, szarpanie	4%	17%	38%	41%
bicie	3%	11%	28%	58%
ograniczanie możliwości spotykania się z innymi osobami	3%	7%	23%	67%
zabieranie pieniędzy	2%	6%	20%	72%
wymuszenie w podpisaniu umów (banki, zmiany testamentów)	1%	3%	12%	84%
zabieranie przedmiotów	3%	10%	22%	65%
kontrolowanie finansów	2%	6%	23%	69%
zmuszanie do prac domowych lub innych	3%	8%	19%	70%
stosowanie wyzwisk, poniżanie	6%	14%	25%	55%
stosowanie gróźb	6%	13%	24%	57%
pozostawienie bez opieki, w samotności (osoby starszej, niepełnosprawnej lub małoletniej wymagającej stałej opieki)	4%	6%	21%	69%

W gminie Leśna 59% mieszkańców nie było świadkiem stosowanie przemocy w rodzinie.

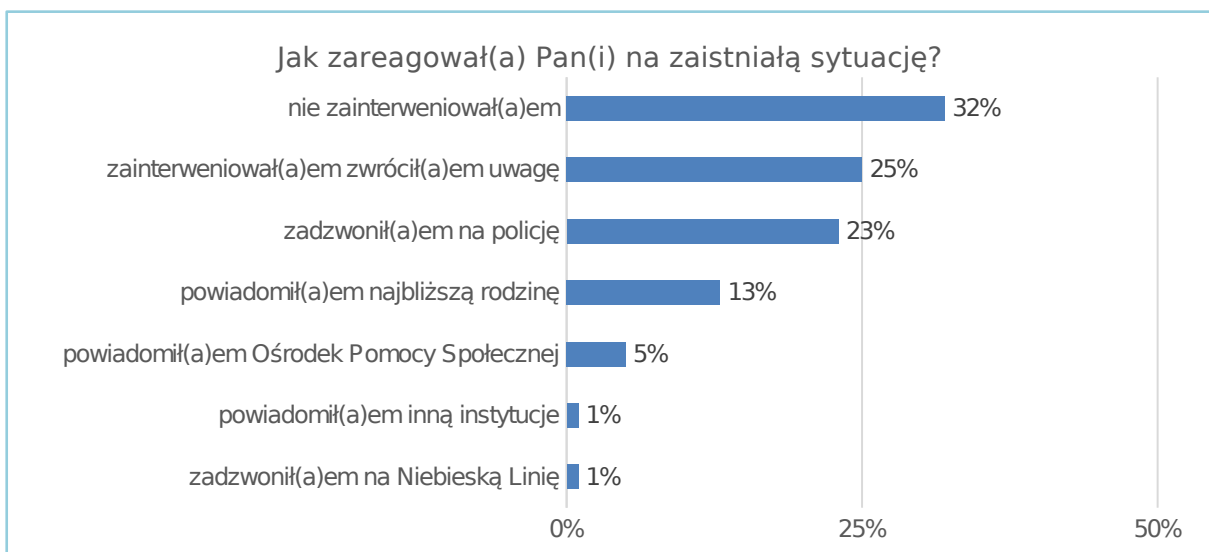
Wykres 1: Opinie mieszkańców gminy na temat przemocy w rodzinie (n=566)

Zachowania	bardzo często	często	rzadko	nigdy
popychanie, szarpanie	4%	17%	38%	41%
bicie	3%	11%	28%	58%
ograniczanie możliwości spotykania się z innymi osobami	3%	7%	23%	67%
zabieranie pieniędzy	2%	6%	20%	72%
wymuszenie w podpisaniu umów (banki, zmiany testamentów)	1%	3%	12%	84%
zabieranie przedmiotów	3%	10%	22%	65%
kontrolowanie finansów	2%	6%	23%	69%
zmuszanie do prac domowych lub innych	3%	8%	19%	70%
stosowanie wyzwisk, poniżanie	6%	14%	25%	55%
stosowanie gróźb	6%	13%	24%	57%
pozostawienie bez opieki, w samotności (osoby starszej,	4%	6%	21%	69%

niepełnosprawnej lub małoletniej wymagającej stałej opieki)				
--	--	--	--	--

Osoby, które były świadkami przemocy w rodzinie najczęściej wskazywali, że nie podjęli interwencji (32%), co czwarty respondent (25%) zwrócił uwagę, a 23% zadzwoniła po policję.

Wykres 2: Opinie mieszkańców na temat przemocy w rodzinie (n=234)

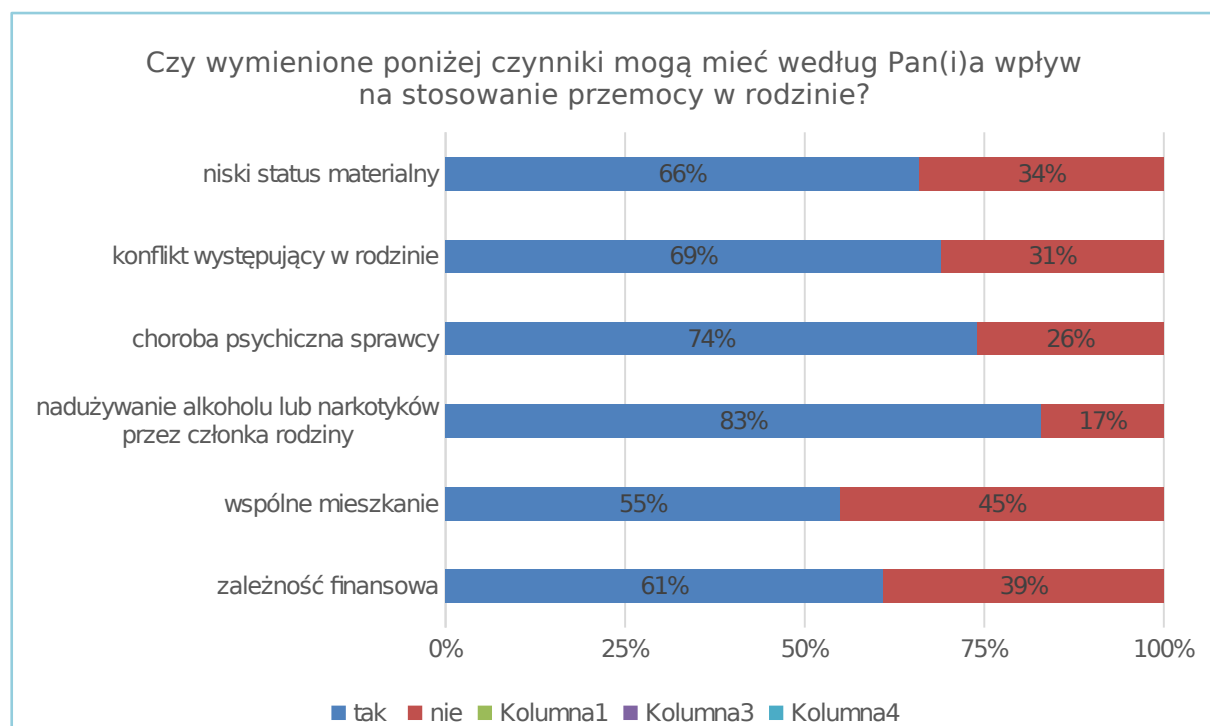
Odpowiedzi respondentów na temat skuteczności podjętej interwencji nie były jednoznaczne tzn. 31% uważa, że interwencja była skuteczna, a 34% uważa, że nie, pozostałe 35% ankietowanych nie potrafiło jednoznacznie odpowiedzieć na to pytanie.

Wykres 3: Opinie mieszkańców gminy na temat przemocy w rodzinie (n=234)

Według respondentów wszystkie wymienione niżej czynniki mogą mieć wpływ na stosowanie przemocy w rodzinie, z czego jedna odpowiedź jest zdecydowanie największa tj. nadużywanie alkoholu lub narkotyków przez członka rodziny – 83%.

Wykres 4: Opinie mieszkańców na temat przemocy w rodzinie (n=566)

Najczęściej pojawiające się odpowiedzi dotyczące możliwości uzyskanej pomocy ze strony instytucji wiązały się z policją 49% oraz Ośrodkiem Pomocy Społecznej 48%.

Tabela 3: Opinia mieszkańców gminy na temat możliwości uzyskania pomocy ze strony instytucji (n=566)

Zachowania	tak	nie	trudno powiedzie ć
policii	49%	24%	27%
Ośrodka Pomocy Społecznej	48%	21%	31%
lokalnych władz samorządowych	23%	36%	41%
Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	31%	27%	41%
Zespołu interdyscyplinarnego ds. Przemocy	28%	26%	46%
organizacji pozarządowych	20%	31%	49%
Biura Pełnomocnika ds. Uzależnień	25%	25%	50%

Pomaganie ofiarom przemocy w rodzinie jest obowiązkiem każdego człowieka, tak uważa 70% ankietowanych (odpowiedź zdecydowanie się zgadzam oraz raczej się zgadzam).

Tabela 4: Opinia mieszkańców gminy na temat przemocy w rodzinie (n=566)

	zdecydowanie się zgadzam	raczej się zgadzam	raczej się nie zgadzam	zdecydowanie nie zgadzam się	trudno powiedzieć
Lepiej nie wtrącać się, bo można jeszcze bardziej zaszkodzić osobie pokrzywdzonej	8%	16%	22%	39%	15%
Lepiej nie wtrącać się, bo można potem samemu mieć kłopoty	8%	18%	23%	37%	14%
Lepiej nie wtrącać się, bo nie wiadomo po czyjej stronie jest racja	6%	17%	21%	37%	19%
Pomaganie ofiarom przemocy w rodzinie jest obowiązkiem każdego człowieka	43%	27%	6%	7%	17%

Źródło: opracowanie własne

ŹRÓDŁO: Lokalna diagnoza problemów społecznych w gminie Leśna, Raport badań 2024

IX. CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W LEŚNEJ – MIEJSCEM POMOCY W DOTARCIU DO OSÓB ZAGROŻONYCH PRZEMOCĄ DOMOWĄ

Powstające Centrum Usług Społecznych w Leśnej będzie miejscem gdzie zarówno osoba doznająca przemocy jak i osoba stosująca przemoc będzie mógł znaleźć pomoc. Centrum Usług Społecznych będzie oferować różnego rodzaju warsztaty, zajęcia, aktywności dla rodzin, często aktywując matkę która będzie chciała przyjść na zajęcia z dzieckiem do większych działań oraz zmiany sposobu myślenia, działania. Za pomocą zajęć dla dzieci oraz zainteresowania się jej sytuacją życiową, bytową, emocjonalną matka która wymaga wsparcia będzie mogła je otrzymać. Pozwoli to pokazać dla rodzin zagrożonych przemocą domową model rodziny wolny od tego zjawiska. Centrum usług społecznych integruje usługi społeczne tak, aby ułatwić dostęp do nich wszystkim mieszkańcom. Ideą jest dążenie do zapewnienia usług jak najbardziej odpowiadających na potrzeby wspólnoty

samorządowej, z uwzględnieniem różnych potrzeb, faz życia, sytuacji całych rodzin. Centra mają za zadanie rozwijać sieć usług środowiskowych, wzmacniać więzi społeczne, integrować i rozwijać wspólnoty, budować ideę samopomocy, a tym samym dawać poczucie bezpieczeństwa i poprawiać jakość życia wszystkich członków lokalnej społeczności, wpisując się tym samym w rozwój idei deinstytucjonalizacji.

X. WDROŻENIE, MONITORING, EWALUACJA PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej przyjmuje uchwałą Rady Miejskiej w Leśnej. Dobrą praktyką przy realizacji Programu będzie stworzenie i wdrożenie Rocznych Planów Działań, które instytucje i organizacje zamierzają realizować w kolejnym roku w ramach swojej działalności.

Monitoring realizacji Programu ma na celu weryfikację czy wyznaczone w dokumencie cele zostały zrealizowane i jaki jest ich wynik. Systematyczna ocena pozwoli na modyfikację kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych.

Na podstawie danych uzyskanych od realizatorów: Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we współpracy z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przygotowuje do dnia 31 marca każdego roku sprawozdanie z realizacji Programu w danym roku. Wnioski płynące z monitoringu i ewaluacji mają posłużyć zmodyfikowaniu realizowanych działań oraz zaplanowaniu działań priorytetowych w kolejnym roku. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej jest dokumentem wskazującym na potrzebę wzajemnej współpracy oraz współdziałania organów władzy publicznej, organizacji pozarządowych, a także innych organizacji, środowisk, osób fizycznych uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art.6 ust.1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2024r. poz. 1673) zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowane są przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego. W myśl przepisów ww. ustawy do zadań własnych gminy należy: - opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, - prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, – zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia, - tworzenie zespołów interdyscyplinarnych. Realizacja powyższych zadań w Gminie Leśna prowadzona będzie w oparciu o "Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2026-2030", którego głównym celem będzie zmniejszenie skali zjawiska przemocy. Program określa kierunki działań, wskazuje zadania pomocowe kierowane do poszczególnych członków rodzin, w których przemoc występuje oraz proponuje działania zwiększające kompetencje i profesjonalizm osób udzielających pomocy. Program uwzględnia także problemy różnych grup społecznych doświadczających przemocy w rodzinie oraz odpowiada na istniejące potrzeby wskazywane przez społeczność lokalną, a także wyznacza zadania, które należy bezwzględnie podjąć, dotyczące ochrony praw osób najsłabszych, szczególności dzieci. Realizacja zadań zawartych w Programie pozwoli na systemowe podejście do problemu przemocy w rodzinie oraz skuteczne podejmowanie działań kierowanych do rodzin, w których ten problem występuje. W związku z powyższym podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia "Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2026 –2030" jest w pełni uzasadnione.